

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci vyžiadanej osoby **R. M.** v konaní o návrhu prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach na vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby na základe európskeho zatýkacieho rozkazu, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 18. januára 2017 v Bratislave sťažnosť prokurátorky Krajskej prokuratúry v Košiciach proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8Ntc 31/2016 zo 7. decembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku sa uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo 7. decembra 2016, sp. zn. 8Ntc 31/2016 **z r u š u j e** a Krajskému súdu v Košiciach sa ukladá, aby vo veci znovu **k o n a l a r o z h o d o l**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 8Ntc 31/2016 zo 7. decembra 2016 rozhodol tak, že podľa § 15 ods. 2 zák. č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze (ďalej aj „zákon o EZR“) vyžiadaná osoba R. M., sa ponecháva na slobode.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení zahlásila sťažnosť prokurátorka Krajskej prokuratúry v Košiciach (č. l. 43), ktorú dodatočne odôvodnila písomným podaním z 22. decembra 2016 (č. l. 78).

Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a aby rozhodol o predbežnej väzbe.

Uviedla, že právo vyžiadanej osoby R. M. na obhajobu nebolo porušené z dôvodu, že policajti síce neumožnili vyžiadanej osobe v cele policajného zaistenia poradu s obhajcom, avšak počas tejto doby nebol vykonaný žiaden procesný úkon, ktorého výsledok by bol podkladom na rozhodnutie o vzatí vyžiadanej osoby do predbežnej väzby. Súd zároveň pred výsluchom vyžiadanej osobe umožnil poradu so zvoleným obhajcom, pričom ak vyžiadaná osoba, alebo obhajca nepovažovali tento poskytnutý časový priestor za dostatočný, mali túto skutočnosť oznámiť súdu. Tzv. sudcovská lehota na rozhodnutie o zadržanej osobe a o podanom návrhu prokurátora na vzatie do predbežnej väzby začala plynúť dňa 6. decembra 2016 od 14:25 hod. a uplynula by dňa 8. decembra 2016 o 14:25 hod. Ak by zadržaná osoba informovala obhajcu počas porady pred výsluchom pred sudcom krajského súdu o závažných skutočnostiach, ktoré by mohli ovplyvniť konanie o väzbe, mohol obhajca žiadať odročenie výsluchu za účelom ich potvrdenia a fyzického zabezpečenia. Súd by takejto žiadosti mohol vyhovieť, keďže zákonná lehota obmedzenia osobnej slobody trvala ešte 24 hodín.

Prokurátorka poukázala na účel predbežnej väzby v zmysle § 15 ods. 1 zákona o EZR, ktorým je zabezpečenie prítomnosti vyžiadanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, pokiaľ orgán štátu pôvodu, ktorý má záujem na jej vydaní, nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka. Rozhodovanie súdu o predbežnej väzbe je teda zo zákona predvídateľné, pričom dôvodmi väzby podľa Trestného poriadku nie je súd viazaný. Pokiaľ vyžiadaná osoba vo výpovedi poukazovala na to, že vo vzťahu k rovnakým skutkom má vo veci vyšetrovanej slovenskými orgánmi činnými v trestnom konaní procesné postavenie svedka v trestnom konaní, o čom chcela predložiť aj dôkazy, je potrebné uviesť, že aj táto skutočnosť bude predmetom predbežného vyšetrovania v zmysle § 19 zákona o EZR a až po jeho záveroch bude možné rozhodnúť o tom, či sú splnené zákonné podmienky pre odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 23 zákona o EZR. V konaní o návrhu prokurátora na vzatie zadržanej osoby do predbežnej väzby sa neskúma ani vina vyžiadanej osoby, a preto vyhlásenie vyžiadanej osoby o tom, že je nevinná a nemá dôvod sa skrývať, je irelevantné.

Ďalej prokurátorka uviedla, že v štáte pôvodu sa proti vyžiadanej osobe vedie trestné stíhanie, o ktorom, ako vyplynulo aj z výpovede vyžiadanej osoby, má táto osoba vedomosť. Nakoľko justičné orgány štátu pôvodu dospeli k odôvodnenosti jej vyžiadania

prostredníctvom vydania európskeho zatýkacieho rozkazu, ide o nespochybniteľný záver, že prítomnosť vyžiadanej osoby na súdnom konaní v štáte pôvodu je nevyhnutná. Odôvodnenosť vzatia vyžiadanej osoby do predbežnej väzby je zvýraznená aj tým, že vyžiadaná osoba po zadržaní sa pokúsila o útek.

Počas celého doterajšieho priebehu konania o európskom zatýkacom rozkaze sa vyžiadaná osoba mohla vyjadriť ku všetkým skutočnostiam pre posúdenie návrhu na jej vzatie do predbežnej väzby a mala k dispozícii kvalifikovanú právnu pomoc zvoleného obhajcu.

V závere podanej sťažnosti prokurátorka uviedla, že krajský súd svoje písomné vyhotovenie uznesenia v značnom rozsahu odôvodnil až prostredníctvom obhajcom dodatočne doručených materiálov, ktorých pôvod nie je celkom identifikovateľný a ktoré nemal súd k dispozícii v čase rozhodovania o návrhu prokurátorky na vzatie do predbežnej väzby. Namietla aj spôsob rozhodnutia krajského súdu, keď rozhodol o ponechaní zadržanej osoby na slobode, miesto rozhodnutia o nevzatí zadržanej osoby do predbežnej väzby a jej prepustení príkazom na slobodu.

Dôvody sťažnosti prokurátorky Krajskej prokuratúry v Košiciach boli na vedomie zaslané obhajcovi vyžiadanej osoby, ktorý v písomnom podaní zo 17. januára 2017 uviedol, že právo na obhajobu nespočíva len v samotnej formálnej prítomnosti advokáta na jednotlivých úkonoch ale aj v tom, že táto obhajoba bude zo strany advokáta poskytovaná efektívne. V tomto prípade nebolo možné po viac ako 24 hodinách zadržiavania vyžiadanej osoby, ktorá si zvolila obhajcu pri zadržaní, zabezpečiť kvôli konaniu orgánov činných v trestnom konaní ani len splnomocnenie pre advokáta, ktorý tak nebol informovaný ani o tom, v akej veci sa toto konanie vedie. Z tohto dôvodu nemohol R. M. predložiť súdu v čase konania o jeho vzatí do predbežnej väzby potrebné dôkazy. Vyžiadaná osoba sa riadne zdržiava na adrese svojho trvalého bydliska, riadne preberá poštu, o čom informoval aj konajúci súd v Maďarskej republike, ktorý európsky zatýkací rozkaz vydal a taktiež zaslal viacero telefonických kontaktov, na ktorých možno vyžiadanú osobu zastihnúť. Spolupráca R. M. s orgánmi činnými v trestnom konaní a skutočnosť, že R. M. podnikol všetky kroky smerujúce k zrušeniu európskeho zatýkacieho rozkazu, ktorého potreba vydania vznikla nedorozumením v neúspešnej komunikácii so súdom v Maďarskej republike, sú okolnosťami, ktoré sú schopné preukázať, že vyžiadaná osoba sa nijakým spôsobom nepokúša o vyhýbanie

sa konaniu a bude zastihnuteľná na území Slovenskej republiky. V prílohe zároveň zaslal fotokópiu návrhu na zrušenie maďarského a európskeho zatýkacieho rozkazu, ktorý adresoval na súd v Kecskeméte (Maďarská republika).

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako nadriadený orgán, v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Trestného poriadku po tom ako nezamietol sťažnosť z dôvodu podľa § 193 ods. 1 písm. a/ alebo písm. b/ Trestného poriadku, na základe sťažnosti prokurátorky krajskej prokuratúry preskúmal napadnutý výrok uznesenia a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré by mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutého výroku uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimo trestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a zistil, že sťažnosť prokurátorky krajskej prokuratúry je dôvodná.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o EZR účelom predbežnej väzby je zabezpečiť prítomnosť zadržanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, pokiaľ orgán štátu pôvodu, ktorý má záujem na jej vydaní, nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka, ak sa preklad vyžaduje.

Podľa § 14 ods. 1 zákona o EZR v konaní o európskom zatýkacom rozkaze musí mať vyžiadaná osoba obhajcu.

Podľa § 15 ods. 5 zákona o EZR predbežná väzba nesmie trvať viac ako 40 dní odo dňa zadržania osoby. Sudca krajského súdu na návrh prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie môže rozhodnúť o prepustení osoby z predbežnej väzby aj pred uplynutím tejto lehoty.

Podľa § 15 ods. 8 zákona o EZR prepustenie osoby z predbežnej väzby nevylučuje jej opakované vzatie do predbežnej väzby alebo jej vzatie do vydávacej väzby; na predvedenie a zatknutie osoby sa primerane použijú ustanovenia všeobecného predpisu o trestnom konaní.

Z obsahu spisu krajského súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že maďarský súd v Kecskeméte vydal dňa 16. októbra 2016 európsky zatýkací rozkaz, sp. zn. 1.B.351/2015/152, na štátneho občana Slovenskej republiky R. M., a to za účelom jeho trestného stíhania pre trestný čin daňové podvody podľa § 318 ods. 1, ods. 7 písm. b/, § 310 ods. 1, ods. 4, § 310 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona Maďarskej republiky a pre trestný čin falšovania dokumentov podľa § 267 Trestného zákona Maďarskej republiky, pričom na základe európskeho zatýkacieho rozkazu bola vyžiadaná osoba dňa 5. decembra 2016 o 8:45 hod. zadržaná príslušníkmi polície v R. na K., čo potvrdzuje záznam o zadržení vyžiadanej osoby, ktorej boli zároveň oznámené dôvody zadržania, pričom vyžiadaná osoba R. M. si ihneď 5. decembra 2016 pri zadržení zvolila obhajcu JUDr. Pavla Gomboša, advokáta v Košiciach (č. 1. 10 spisu), čo zároveň preukazuje plnomocenstvo zo 6. decembra 2016 (č. 1. 37 spisu).

Prokurátorka Krajskej prokuratúry v Košiciach dňa 6. decembra 2016 v zákonnej lehote podala na Krajský súd v Košiciach návrh na vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby (č. 1. 1 spisu). Zároveň predložila krajskému súdu záznam podľa § 3 písm. l/ zákona o EZR, ktorý má do doručenia európskeho zatýkacieho rozkazu rovnaké účinky ako európsky zatýkací rozkaz.

Sudca Krajského súdu v Košiciach 7. decembra 2016 vypočul vyžiadanú osobu za účasti prokurátorky Krajskej prokuratúry v Košiciach a zvoleného obhajcu vyžiadanej osoby, pred ktorými bola vyžiadaná osoba oboznámená s návrhom prokurátora na jeho vzatie do predbežnej väzby (č. 1. 38 spisu). Výsluch vyžiadanej osoby bol vykonaný v zákonom stanovenej lehote (§ 15 ods. 2 zákona o EZR) a zákonným spôsobom. Počas tohto úkonu bola vyžiadaná osoba oboznámená s predmetom výsluchu, dôvodmi jeho zadržania na podklade vydaného zatýkacieho rozkazu.

Záver krajského súdu, že právo na obhajobu bolo vyžiadanej osobe porušené, je preto nedôvodné a nenáležité. Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval postup

orgánov činných v trestnom konaní za taký, ktorý by mal za následok porušenie práva zadržanej osoby na obhajobu, lebo výsluch zadržaného sa vykonal za účasti zvoleného obhajcu a kontakt vyžiadanej osoby s obhajcom bol vyžiadanej osobe umožnený aj pred výsluchom, pričom v čase medzi zadržaním a výsluchom vyžiadanej osoby nebol uskutočnený iný procesný úkon.

Bez ohľadu na vyššie uvedené však Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že účelom tohto konania o návrhu na vzatie do predbežnej väzby nie je skúmanie otázky viny alebo neviny, ale len otázka, či sú splnené zákonné predpoklady na vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby. V takom konaní sa neskúma otázka prezumpcie neviny, trestnosť činu a ani právo na obhajobu v rozsahu, ktorý je v konaní pred trestným súdom Slovenskej republiky obvinenej osobe ústavne zaručený. Súd nepreskúmava dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutku, pre ktorý je osoba vyžiadaná a správnosť právnej kvalifikácie tohto činu z hľadiska práva štátu pôvodu.

Na rozhodnutie o vzatí vyžiadanej osoby do predbežnej väzby vyžaduje okrem splnenia formálnych podmienok len zistenie existencie takých okolností, z ktorých vyplýva obava zo zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze v prípade, ak by sa toto viedlo voči vyžiadanej osobe na slobode. Pred rozhodnutím o predbežnej väzbe je sudca povinný zistiť, či pozbavením osobnej slobody vyžiadanej osobe bude naplnený účel predbežnej väzby a to je – **zabezpečenie prítomnosti** zadržanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo **k zmareniu účelu** konania o európskom zatýkacom rozkaze pokiaľ orgán štátu pôvodu nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu. V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na kriminálnu minulosť vyžiadanej osoby (č. l. 26), závažnú trestnú činnosť, za ktorú je stíhaný v Maďarskej republike, ale predovšetkým ako vyplýva zo záznamu Prezídia Policajného zboru, Úradu kriminálnej polície, odboru pátrania a kriminalisticko – technických činností, oddelenia pátrania a cieľového pátrania z 5. decembra 2016, č. p. PPZ-KP-OPKC-220-002/2016, „*po predvedení zadržanej osoby na detašované pracovisko ÚKP na ulici M. osoba požiadala o vykonanie hygienickej potreby na toalete. Po vykonaní toalety zadržaná osoba sa rozbehla a začala utekať. Nereagovala na policajné výzvy, vybehla von z budovy polície a smerovala k zimnému štadiónu na ulicu Š. v K.. Po asi 300 metroch sa dostala do slepej uličky, odkiaľ už nemala únikovej cesty*“ (č. l. 15 spisu); uvedené konanie vyžiadanej osoby reflektuje a napĺňa zmysel (účel) predbežnej väzby.

Zohľadňujúc uvedené skutočnosti (odhliadnuc od enunciátu rozhodnutia krajského súdu, keď rozhodol o ponechaní vyžiadanej osoby na slobode, správne má byť sa prepúšťa zo zadržania na slobodu), Najvyšší súd Slovenskej republiky navyše poukazuje na nepochopiteľný postup krajského súdu pri rozhodovaní o predbežnej väzbe, keď krajský súd nekonal dostatočne urýchlene. O **predbežnej väzbe krajský súd rozhodol 7. decembra 2016**, pričom ihneď po vyhlásení uznesenia zahlásila prokurátorka krajskej prokuratúry sťažnosť, ktorú odôvodnila písomne dňa 23. decembra 2016 (rozhodnutie bolo krajskej prokuratúre doručené 22. decembra 2016, vyžiadanej osobe 27. decembra 2016) **a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky krajský súd predložil spis až 12. januára 2017.**

Žiada sa ešte dodať, že v zmysle § 15 ods. 5 zákona o EZR predbežná väzba nesmie trvať viac ako 40 dní odo dňa zadržania osoby. V tomto prípade však 40 - dňová predbežná väzba nezačala ani plynúť, čo nevylučuje po zadržaní obvineného možnosť jej opätovného plynutia, čo explicitne vyplýva z ustanovenia § 15 ods. 8 zákona o EZR, pričom európsky zatýkací rozkaz je stále platný (§ 6 zákona o EZR).

V ďalšom konaní musí krajský súd odstrániť uvedené pochybenia, následne opätovne vo veci rozhodnúť s ohľadom na aktuálny stav veci a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 18. januára 2017

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Lucia Gočálová